פרי צדיק, ספר קדושת שבת

ספר קדושת שבת, ה׳

מתנת קדושת השבת שניתן לישראל היינו שיהי' אותה קדושה קבוע וקיים בלבם וכמ"ש אות היא וגו' לדעת כי אני מקדשכם. ובשבת (י:) פי' זה על מתן שכרה דשבת דלא עבידא לגלויי שצריך להודיעה. ומזה דהקדושה שנכנס ללבות בנ"י ע"י שמירת השבת שהש"י מקדשם היא מלתא דלא עבידא לגלויי גם להאדם עצמו. ואע"פ שאין האדם מרגיש שום תוס' קדושה בעצמו ובקרב לבו אפי' ביום השבת עצמו וכ"מ בימי החול שאחריו. האמת כן הוא מה שהודיענו הש"י כי הוא מכניס קדושה בקרבנו עי"ז. אף שאין מורגש לנו ע"י העונות המבדילים בינינו לבינו ית' שהם המאפילים לאור קדושה זו שלא יהי' בהתגלות לבו. אבל אינם פועלים אלא העלם ע"י מחיצת הוצא וחוחים הסובבים להאסא והשושנה ולא שיכבו ח"ו האור לגמרי. ולעולם אור הקדושה דשבת שהוא שמא דקוב"ה ומעין עוה"ב תקוע וקבוע ביחוד גמור במעמקי הלבבות של כל זרע ישראל. וע"כ אמרו בב"ר שברכו באור פניו שאין דומה אור פניו בשבת לחול כי חכמת אדם תאיר פניו והקדושה שבלב פועלת הארה וזיו בפניו דע"כ א' דישראל בפניהם ניכרים כמ"ש הכרת פניהם ענתה בם. שהם בנים למקום ודומים לקונם בצלם ודמות ע"י קדושת השבת שהוא אות הברית בינו ובין בנ"י.

כי אז זוכים להנשמה יתירה שהוא הנשמת רוח חיים שנפח באפי אדה"ר קודם החטא דמאן דנפח מתוכו נפח שעי"ז חלק ה' עמו כמו חלק ממנו ממש. וע"כ א' (שבת קיג.) וכבדתו שלא יהי' מלבושך של שבת כו' דר"י קרי למאני מכבודתא. והרי מה שהבגדים נקראים מכבודתא היינו שהם מכבדים לאדם הלובשם. וקרא דוכבדתו על השבת קאי ולא על האדם ומה כבוד הוא לשבת מה שהאדם מכבד א"ע בבגדים יפים. אבל עיקר קדושת השבת שניתן לישראל היינו מה שהש"י מכניס אז קדושה בלבבות דישראל כי כל פעולת מע"ב בשביל ישראל שנקראו ראשית שהם סוף המעשה שבמחשבה תחלה דכל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה. והם עיקר תכלית המכוון של כל הבריאה דו' ימי בראשית להיות אדם בצלם ודמות העליונה הרודה בכל הבריאה ואתם קרויים אדם כו'. דזרע יעקב הם בצלם ודמות שצורתם בכסה"כ וזהו שהם חלק ה' והקב"ה לבן של ישראל וקוב"ה וישראל חד שהוא יחוד קוב"ה ושכינתי' שאשר הש"י שוכן בלבבות דבנ"י דאני ה' השוכן אתכם אפי' בתוך טומאותם ח"ו לא זזה שכינה מקרבנו. רק שהוא

בגלות והעלם ע"י הקוצים שמסט' דיצה"ר וגנדא דילי המעלימים וע"כ נא' גם כל מעשינו פעלת לנו. ונא' ואתה הסבות את לבם וגו' וכן שמעתי על לה"כ ממרים הייתם עם ה' דגם ההמראה הי' עם ה' וכידוע ג"כ המשל ממלך שכסות ולשון שינה לפתות לאשתו לזנות. וזהו השורש דקדושת ישראל שא"א להיות ניתן מה שהם דבוקים באלהים חיים וזהו מתנת השבת כי בו שבת. וכן אנו שובתים והוא הנייחא מכל מעשה בראשית שהוא הכל בקדושה כרצון הש"י וזהו הקדושה דשבת מה שיש קדושה בלבבות דבנ"י. והוא מה שהש"י שוכן בתוכינו שזהו קדושת ישראל כמ"ש והתקדשתם וגו' כי קדוש אני. וכמו שישראל הם כלל הבריאה דעולם כן הם כלל הזמן שהוא ג"כ נברא והכל הוא כלול בעולם ושנה ונפש כידוע מס' יצירה והאדם עולם קטן וכמ"ש באדר"נ שיש בו דוגמת כל העולם כולו. וכן יש בו שס"ה גידים נגד שס"ה ימות השנה ובזוה"ק דגיד הנשה נגד ט' באב. וכן נגד כל יום יש גיד מיוחד והוא המשמש באותו יום דע"כ נאסר האכילה בט"ב. והגידין שנגד ימי השבתות הם השופעים קדושה בלב האדם והם המשמשי בימי השבתות. וזהו כל הקדושה דשבת שניתן לישראל לאות ברית שקדושה זו שורה בגופם. וע"ד שא' בקדושתו של המקום היכל ה' המה שבאדם עצמו יש קדושת היכל ובית ק"ק שע"ז א' יכוין את לבו נגד בית ק"ק שלב הישראלי הוא המתקדש בקדושת בית ק"ק. וכן הוא ג"כ בקדושת הזמנים שבלבבם קבוע אותה קדושה. וע"כ כשמכבד גופו בלבושים נאים לכבוד שבת קרינן בי' וכבדתו שהוא מכבד את השבת היינו קדושת השבת שבקרבו. וע"כ א' (שס ע"ב) ושמת שמלותיך אלו בגדים של שבת דדייקא משמלותיך שהבגדים אין להם שייכות לעצם האדם שיהי נקרא שמלותיך דמשמע שמיוחדים אלי' ושהם שלה ביחוד. ומה יחוד יש לבגדים עם אדם ומחר יוכל ללבשם אחר והוא ילבש בגדים אחרים. אבל בגדי שבת שהיא מה שלובש לכבוד הקדושה דשבת שבקרבו. וודאי יש להם שייכות להאדם הלובש ביחוד וכפי קדושת השבת הקבועה בו דודאי ג"כ אין דומה בכל אדם. וכמו בעוה"ב דלכל א' יש עולם בפ"ע ומדור לפי כבודו. כן בשבת שמעין עוה"ב הקדושה שנקבע בלב בנ"י הוא בכל א' בפ"ע כפי הראוי לשורש נשמתו. וכמו שהקדושה מעין עוה"ב כן הלבושים שלובש לכבוד אותה קדושה הן מעין הלבושים דעוה"ב שידוע שגם אז יש לבושים לנשמות הנעשים מתורה ומצות שעושה להם ג"כ לכ"א כפי מה שהוא ואין לזר חלק בו. וכך הלבושים דשבת אף שמצד גשמיותם ודאי ג"כ אפשר שלמחר ילבשם אחר והוא

ילבש אחרים. מ"מ מצד הקדושה שיש בהם מה שהוא מכבד עי"ז השבת מצד זה הם שייכים רק לו ביחוד:

וכפי הנראה מפני כן כ' ללבוש בגדי לבן בשבת לפי שהוא מעין לבושי עוה"ב ושם הצדיקים לובשים לבנים כמ"ש (שבת קי"ד.) לענין תכריכין (והם הלבושים שיקומו בהם לעת"ל כמ"ש (סנהדרין צ:) דיעמדו בלבושיהם) וכן כה"ג ביוה"כ שהוא סוד עוה"ב כידוע לובש לבנים. ושם בשבת יחסוהו ללבוש חתנים. וכבר א' דהקב"ה אמר לשבת כנס"י יהי' בן זוגך והיא כלה מלכתא והם חתן דומה למלך וכל ישראל בני מלכים ונקראו ממלכת כהנים ע"י שהם גוי קדוש מקדושת השבת שהוא מדת מלכות ומלכתא. וכהנים הוא כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כלי' שהכלה יש לה תכשוטי כלה שבהם ניכרת שהיא כלה. וע"כ נקרא כליה המיוחדים וכן החתן יש לו בגדי חתן שהם לו לפאר דוגמת כהן בבגדי כהונה שאין נקרא כהן בכיהונו זולתם שהם לבוש לאותה הקדושה שהכניס הש"י בכהנים מצד עבודתם. ולאותה קדושה זוכים ג"כ כל ישראל לטעום ביום השבת שאז הוא כחתן יכהן. ובגדי שבת הם דוגמת בגדי כהונה ובגדי הבד. וע"כ א' (שבת כה:) בר' יהודא בר אילעי אחר רחיצת פניו ידיו ורגליו בע"ש לכבוד שבת זכה לטעום הקדושה דשבת שמקדמת לבוא בזמן הראוי לסו' שבת ונתעטף כו' ודומה למלאך ה' צבאות. ובוודאי שנתעטף בבגדי שבת ולבש לבנים ונתעטף לבנים כמלאך מיכאל משרת בבגדי הבד וגם כהנים נמשלו למלאכים כמ"ש בב"ר מקרא דכי שפתי כהן וגו' כי מלאך וגו'. ובמלאכים א' (שס פט.) כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכים שבות בהם שובתים תמיד. וע"כ אין להם שייכות לקדושת השבת ואין להם הרגש בזה ע"ד כיתרון האור מן החושך. ומי שמשוקע בו' ימי המעשה הוא מרגיש יותר העונג בשבת כששובת כידוע וכן לענין הקדושה.

ובשבת ששובת דומה למלאך ששובת תמיד אלא שאצלו אינו בבחירתו וע"כ לא שייך בו הרגש קדושה והש"י בראו להיות מלאך ה' והוא עומד במדריגה זו. והאדם נקרא הולך ומחול לשבת הוא מתעלה מקדושת אדם לקדושת מלאך. ובכל שבת הוא הולך ומתעלה יותר לקדושת מלאך יותר גדול כי גם במלאכים מדריגות אין מספר. ומצד הזה הוא ג"כ ענין בגדי שבת דוגמת מלאכים שיש להם ג"כ לבוש כמ"ש והאיש לבוש הבדים וגם בגדי אדה"ר והם כתנות עור שעשה לו הקב"ה אחר החטא שהי' סמוך לכניסת שבת הי"ל לבגדי שבת. וע"כ בתורתו של ר"מ (דשמא קא גרים שהי' מלא אור ומאיר ומנהיר עיני חכמים זכה להרגיש בכ"מ שיש רמז אור) כתיב אור בא' שעל ידם זכה

להרגיש אור השבת אף שעדיין לא ניתנה לו. וע"כ הרגיש רק דרך הלבוש ואמר מזמור שיר ליום השבת כמשאז"ל שהרגיש דטוב להודות לה'. שאחר חטא גדול כזה שהחשיך פני כל הדורות בגזירת המיתה זכה לאור גדול כזה דיום השבת. דכך ברייתו של עולם ברישא חשוכא והדר נהורא שעי"ז מרגיש אח"כ יתרון האור. וכן לא זכה אדה"ר לאותם כתנות אור אלא אחר החטא שראה שהי' ערום. וזהו המקום שבע"ת עומדין שאין צדיקים גמורים כו' כי הם מרגישים האור הבא מן החשך ע"י העונות הנהפכים לזכיות שהוא הרגש חזק יותר. דע"כ א' בב"ר טוב מאד זה יצה"ר דצדיק נקרא טוב סתם כמ"ש אמרו צדיק כי טוב ובע"ת זוכה לטוב מאד. וזה נא' סמוך לויהי ערב וגו' יום הששי ויכולו וגו' ולקדושת השבת שבא מיד אחר חטא אדה"ר בהכנסת יצה"ר בלב ובריאת מה"מ שהוא שטן כו' והוא תכלית תוקף הרע שבעולם ע"י אכילת עה"ד טו"ר שדעת לשון חיבור שבו חיבור טוב ורע. והטוב המחובר לרע כאשר הוא גובר על כח הרע ומנצחו הוא נעשה טוב מאד ומיד בא לקדושת השבת שהוא האור הבא מתוך החושך של ו' ימי המעשה. והוא טעימת האור כי טוב שנברא ביום א' שהוא התחלת הבריאה והסוף מעשה שבמחשבה תחלה להגיע לאותו אור הגנוז לצדיקים לעת"ל באלף הז' יום שכולו שבת שהוא בא בימי השבתות שבו' אלפים דשנות עוה"ז. ובעוה"ז האור גנוז ומשיגים האור מתוך הגנוזה כמשיג דבר דרך לבוש ומסך. וזהו הכתנות אור שהוא הרגשת האור כי טוב שחזר להיות טוב מאד מצד התגברות דטוב על הרע שהרגיש בו ר"מ שהי' מזרעא דעשיו מנירן קיסר וגבר על שורש הרע שבו מאבותיו.